

‘Zuid-Afrika kent nog veel armoede. Heel veel armoede.’

Zuid-Afrika staat momenteel bij Oranjegezinden volop in de belangstelling. Want zeg je Zuid-Afrika, dan zeg je voetbal. Wim van Berlo heeft het land al wat langer voor op het netvlies staan. Een gesprek met de man die nota bene ooit nog eens een tijdje in Boerdonk woonde. Een gesprek over de keerzijde van het leven in Zuid-Afrika.

Van de redactie

Hij was zes jaar oud toen hij naar Zuid-Afrika verhuisde, naar het dorp Mooirivier, waar vader Jan emplooi had gevonden. In een land dat destijds nog werd verdeeld door de apartheid. Jan slaagde er echter in om als blanke een kleine brug te slaan naar de zwarte gemeenschap. Hij zag de armoede en wilde helpen. Niet uit gekunstelde liefdadigheid. Niet als stichting. Maar op kleine schaal. Als mens. Als Jan. Hij raakte al snel bevriend met Mabhalane Mthembu, met wie hij samenwerkte in de fabriek. Samen startten ze kleine projecten, zoals de oprichting van een voetbalvereniging in het arme gedeelte van het dorp. “Mijn vader wilde de mensen laten zien dat er voor hen kansen liggen op meer geluk in het leven. Maar dat ze die kansen zelf moeten grijpen. Hij plantte zaadjes, in de hoop dat ze uit zouden komen”, vertelt Wim van Berlo.

Ruim tien jaar later keerden ze terug naar Nederland. Naar Boerdonk, waar ze tijdelijk in een tot vakantiehuis omgebouwde kippenstal konden verblijven, aan de Coxsebaan. Jan is inmiddels overleden. In de wetenschap dat hij niet alleen bij de mensen in Zuid-Afrika iets los had gemaakt, maar ook bij zijn zoon. Bij Wim.

Een terugkeer met gevolgen

“In 2006 keerde ik terug naar Mooirivier. Ik wilde mijn vrouw en kinderen de omgeving laten zien waar ik was opgegroeid. Wat ik daar aantrof, raakte mij diep. Ik trof er armoede. Veel armoede. Mensen die nul te besteden hadden. Echt nul. Die honger leden. Een provisorisch schoolgebouw waar meer dan vierhonderd kinderen in twee groepen les kregen in een ruimte van 8 bij 18 meter.”

Ontroerend was de ontmoeting met Mabhalane Mthembu, de vroegere vriend van zijn vader. En ook tussen hen klikte het. Vrij snel al besloten de twee om in navolging van hun vader en vriend spreekwoordelijke ‘zaadjes te planten’. Het leidde in 2007 tot de oprichting van de stichting die de naam van de Zuid-Afrikaan draagt en die vorig jaar de Nederlandse ANBI-erkenning kreeg; daarmee wordt de stichting officieel erkend als goed doel.

Het werk van de stichting

In de drie jaar van haar bestaan heeft de stichting al veel bereikt. Zo krijgen een kleine veertig gezinnen die onder de armoedegrens leven maandelijks een voedselpakket. Zodat jonge kinderen uit die gezinnen naar school kunnen in plaats van dat ze moeten bedelen of werken. Dankzij donaties, wordt momenteel hard gewerkt aan de bouw van een nieuwe school. Zodat de leerlingen ook echt ruimte krijgen om zich te kunnen ontwikkelen.

“Wij willen voortdurend kleine prikkels uitdelen. Zo hebben we Simon geholpen om voor zichzelf te beginnen als houtbewerker. Die jongen ontpopt zich als rolmodel. Niet alleen richting andere mensen, maar ook richting overheid. Simon laat zien dat je met een beetje hulp iets van het leven kunt maken. Die hulp moet niet alleen van ons af komen, maar ook van de overheid.”

“Nog een voorbeeld: wij hebben een traject opgezet waarin AIDS-voorlichting centraal staat. AIDS is een enorm groot probleem in Zuid-Afrika. Er zijn gebieden waar 70% van de bevolking HIV-geïnfecteerd is. Doel van dat traject was om lokale mensen zover te krijgen om andere mensen op hun gewoontes aan te spreken. Inmiddels hebben wij ons uit dat project terug getrokken, omdat mensen zelf verantwoordelijk moeten zijn voor hun leven. Wij hebben slechts het zaadje geplant. Dat moet nu op eigen kracht ontkiemen, waarbij wij uiteraard altijd voor hulp beschikbaar blijven.”

‘Vergeet niet de mensen te bedanken’

In relatief korte tijd heeft de stichting haar kracht bewezen. In Mooirivier, een kleine gemeenschap van

hooguit 15.000 inwoners, hebben mensen voorbeelden gekregen die dienen als houvast in het leven. “Onze initiatieven krijgen navolging. Bij de aanbesteding van de bouw bijvoorbeeld, heeft de aannemer aangeboden om het meerwerk waar we plotseling voor kwamen te staan kosteloos te doen. We hebben iets losgemaakt in de gemeenschap. Bij de mensen. Dat voelt goed.”

Toch is volgens Wim van Berlo nog veel geld nodig: “Ons volgende project wordt de aanschaf van een aantal rolstoelen. Het dorp kent mensen die volledig op anderen zijn aangewezen, omdat ze niet kunnen bewegen. Mensen zelfs die nooit buiten komen. Met een rolstoel hebben ze weer uitzicht op leven. Verder, als straks de lagere school er staat, willen we onze ideeën voor de komst van middelbaar onderwijs uit gaan werken. Op die manier bieden we kinderen nog meer kansen om zich te ontwikkelen. En om zelf later actief bij te dragen aan het opwaarderen van de kwaliteit van leven.”

Bedrijven en particulieren die graag een donatie doen – “Ook kleine bedragen zijn meer dan van harte welkom” – kunnen contact opnemen met Wim van Berlo (06 459 450 74), die de vrijwilligersorganisatie voorziet. Rechtstreeks doneren mag uiteraard ook. Het rekeningnummer van de stichting is Fortis Bank, Helmond, rekeningnummer 89.37.92.136, ten name van de Stichting Mabhalane Mthembu.

Wim van Berlo: “Mabhalane Mthembu drukt mij altijd op het hart om niet te vergeten om de mensen hier te bedanken. Om maar aan te geven dat het werk dat wij als stichting doen, enorm wordt gewaardeerd. Het zijn ook mede die woorden die mij weer inspireren om door te gaan om aandacht te vragen voor de misère in Mooirivier.”

Meer informatie over de stichting Mabhalane Mthembustaat op www.mmf-zuidafrika.nl.

• Wim van Berlo bij een gezin dat zojuist een voedselpakket heeft ontvangen.

• Inmiddels is een start gemaakt met de bouw van de nieuwe school. De fundering is reeds uitgegraven.